

# תנועת הנוער הלאומי בית"ר מחלקת הדרכה ארצית



## פעילות בנושא דמוקרטיה

מטרת הפעילות- החניך יכיר את המושג "דמוקרטיה"

גיל: שכבה צעירה

מספר חניכים: 10-40

מיקום: חוץ או פנים (חשוב שיהיה מרחב תנועה)

זמן: כשעה (תלוי במספר החניכים).

**ציוד:** \* 2 קופסאות מעוצבות בצורה שונה ובגודל שונה \* חטיפים מלוחים בקופסא אחת \* חטיפים מתוקים בקופסא השניה \* כרטיסיות עם אותיות המילה "דמוקרטיה" \* צלחות חד פעמיות

### פתיחה:

בחירות:

המדריך מניח לפני החניכים 2 קופסאות, כשבכל קופסא יש פרס שונה שהחניכים אינם רואים. בקופסא הראשונה- יש פרס מתוק; חפיסת שוקולד, סוכריות טופי ומרשמלו.

בקופסא השניה- יש פרס מלוח: במבה, ביסלי ותפוצ'יפס.

המדריך עורך הצבעה ומאפשר לחניכים לבחור איזו קופסא הם רוצים שתלך לקבוצה המנצחת ואיזו קופסא תלך לקבוצה המפסידה מבלי שהם יודעים מיהם חברי קבוצתם ואיזה פרס מסתתר בתוך הקופסאות.

למדריך- חשוב לא להזכיר כלל את המילה "דמוקרטיה" ולעצב את הקופסאות בצורה שונה ואף רצוי בגודל שונה על מנת שכל חניך יוכל להתחבר לאחת הקופסאות ולבחור את מה שהוא היה רוצה לעצמו ולא בגלל שכולם בוחרים... את הקופסאות ניתן לעצב בצבעים שונים לדוגמא: קופסא וורודה וקופסא כחולה (מה שיגרום לשוני בבחירה בין הבנים לבנות) או לעצב קופסא גדולה מאוד שנראית כמו סתם קרטון מול קופסא קטנה וצבעונית וכדומה...

### גוף הפעולה:

תחנות:

המדריך מחלק את הקבוצה לשתי קבוצות המתחרות זו בזו בתחנות השונות. הקבוצה שתצבור מספר רב יותר של נקודות תזכה בקופסא אותה בחרו רב החניכים בתחילת הפעולה בעוד הקבוצה המפסידה תזכה בקופסא לה היו פחות קולות בתחילת הפעולה. בכל סיום תחנה, מקבלת הקבוצה המנצחת את המרכיבה את המילה המייצגת את נושא הפעולה שהוא "דמוקרטיה" (מצורף בנספחים). מטרת הקבוצות היא לזכות במרבית אותיות המילה ולעלות על נושא הפעולה.

# תנועת הנוער הלאומי בית"ר מחלקת הדרכה ארצית



תחרות 1: הקבוצה הראשונה שמסתדרת לפי גובה, מהנמוך לגבוה.

למדריך- בסיום כל תחרות בדוק כי אכן הקבוצה מסודרת לפי מה שדרשת כיוון שבגילאים הללו בדרך כלל יש טעויות, מה שנותן לקבוצה השנייה הזדמנות לנצח. חשוב לזכור כי בסיום כל סיבוב הקבוצה המנצחת מקבלת את אחת מאותיות המילה "דמוקרטיה"- רצוי לא לתת לפי סדר על מנת שיקח להם זמן להרכיב אותה.

תחרות 2: הקבוצה הראשונה שמסתדרת לפי מספר מידת הנעליים.

תחרות 3: הקבוצה הראשונה שמסתדרת לפי מספר האחים שיש להם.

תחרות 4: הקבוצה הראשונה שמסתדרת לפי מספר הבית שלהם ברחוב.

למדריך- חשוב במצב כזה לתת לחניכים דוגמא על מנת שיבינו מה זה אומר מספר בית. דוגמא: אני גר ביהודה הלוי 64 וחבר שלי גר בטשרניחובסקי 37 אז הוא לפני.

תחרות 5: הקבוצה הראשונה שמסתדרת לפי אורך השיער.

תחרות 6: הקבוצה הראשונה שמסתדרת לפי גיל (תאריך יום הולדת).

תחרות 7: הקבוצה הראשונה שמסתדרת לפי גודל כף היד (מהיד הגדולה ביותר ליד הקטנה ביותר).

תחרות 8: הקבוצה הראשונה שמסתדרת לפי הציון האחרון שקבלו במבחן בעברית.ק

בסיום 8 התחרויות בהם חולקו 8 אותיות המילה "דמוקרטיה" בין הקבוצות, נותן המדריך לחניכים 3 דק' לנסות ולהרכיב את המילה המייצגת את נושא הפעולה כשהוא אומר להם כי המילה כוללת 8 אותיות גם אם אין להם את כל השמונה. בתום 3 הדקות, אם אחת הקבוצות עלתה על המילה "דמוקרטיה" היא הקבוצה המנצחת והיא זוכה בקופסא הנבחרת. במידה והקבוצות לא הצליחו לעלות על המילה המסתתרת, המדריך נותן להם אפשרות נוספת ואומר להם כי הם הולכים לערוך הצבעה ובהצבעה זו יקבע כל אחד מהחניכים "האם הוא מעוניין לאחד כוחות עם הקבוצה השנייה וביחד עם האותיות שלהם לנסות להרכיב את המילה המסתתרת". איחוד הכוחות בין הקבוצות יגרום לכך כי הפרס יחולק בין הקבוצות גם כן.

למדריך- סביר להניח כי בהצבעה הראשונית, לא בהכרח יהיה רב שיבחר לאחד כוחות בין 2 הקבוצות אך אם החניכים לא יצליחו לעלות על המילה "דמוקרטיה", סביר להניח כי בסבבים הבאים שתציע את ההצעה, הם יבחרו לשתף פעולה.

# תנועת הנוער הלאומי בית"ר מחלקת הדרכה ארצית



2 אפשרויות לסיום המשחק:

אפשרות 1: אחת הקבוצות עלתה על המילה ראשונה והיא זוכה בקופסא הנבחרת בעוד הקבוצה שהפסידה זוכה בקופסא האחרת.

אפשרות 2: הקבוצות בחרו לאחד כוחות ושתייהן מתחלקות ב2 הקופסאות.

2 אפשרויות הסיום הן לגיטימיות. במידה והאפשרות הראשונה צלחה, ניתן לאחר חשיפת הפרסים בקופסאות לאפשר הצבעה נוספת בין 2 הקבוצות שתקבע "האם עכשיו שהקבוצות יודעות באלו קופסאות הן זכו (הקופסא המתוקה או הקופסא המלוחה), הן בוחרות לשתף האחת את השניה בקופסא שלהן?" כמובן שהרב קובע.

## סיום:

בזמן שהחניכים נהנים מהפרס שלהם. המדריך מסביר לחניכים מהי המילה "דמוקרטיה":

המילה דמוקרטיה מגיעה מהשפה היוונית כש"דמוס"= עם ו"קרטוס"= שלטון כלומר "שלטון העם". בכל מדינה שמגדירה את עצמה כמדינה מתקדמת העם הוא הקובע... ולכל אחד בעם זכות לחשוב ולבחור במה ובמי שהוא מסכים איתו. בארץ ישראל, לכל אזרח יש זכות להצביע בבחירות לאדם שלדעתו ראוי להיות ראש הממשלה שמוביל את המדינה ולמפלגה (קבוצה) שחושבת כמוהו.

על מנת להמחיש לחניכים את העניין, נתנה להם הזכות לבחור ולהחליט באיזו קופסא תזכה הקבוצה המנצחת תזכה (הרי לא המדריך הוא שקבע) והאם הם מעוניינים לחלוק האחד עם השני את הפרסים...

החודש הזה נכיר את הכח שיש לכל אחד מאיתנו ואפילו נערוך בחירות בסניף שעל זה עוד תשמעו בהמשך.



-נספחים-

אותיות המילה "דמוקרטיה" לתחרויות בתחנות:

ו

מ

ד

ט

ר

ק

תנועת הנוער הלאומי בית"ר  
מחלקת הדרכה ארצית



-נספחים-

	<p>ה</p>	<p>י</p>
--	----------	----------

# תנועת הנוער הלאומי בית"ר מחלקת הדרכה ארצית



## פעילות בנושא עקרונות הדמוקרטיה ופרלמנט הנוער

מטרת הפעילות- החניך יכיר את עקרונות הדמוקרטיה השונים וישם אותם בבחירות לפרלמנט הנוער הלאומי.

**גיל:** שכבה צעירה

**מספר חניכים:** 10-30

**מיקום:** חוץ ופנים (חשוב שיהיה מרחב תנועה)

**זמן:** כשעה וחצי (תלוי במספר החניכים).

**ציוד:** \* בריסטול בצורת עיגול עליו כתובה המילה "דמוקרטיה" + 5 עלי כותרת שעל כל אחד מהם רשום את אחד מעקרונות הדמוקרטיה \* חבל \* פתקים לבחירות לפרלמנט \* כלי כתיבה \* קלפי-קופסת בחירות

**פתיחה:**

הפרח:

החניכים יושבים במעגל ובמרכזו מניח המדריך עיגול עליו כתוב דמוקרטיה. המדריך מסביר לחניכים כי עיגול זה הוא פרח אך עלינו עד סוף הפעילות להשלים לו את עלי הכותרת שלו ואנו עומדים לעשות זאת על ידי הצלחה במשחקים שונים העוסקים בדבר שנקרא "עקרונות הדמוקרטיה", כלומר הבסיס של הדמוקרטיה.

**גוף הפעולה:**

משחק "זה או זה"- עיקרון שלטון העם:

הקבוצה תבחר לבד בלי עזרת המדריך איזה משחק היא רוצה לשחק "הקווה קווה דה לה אומה" או "אבן נייר ומספרים".

למדריך- במידה ונבחר המשחק "אבן, נייר ומספרים", ניתן לערוך זאת בדרך מיוחדת: החניכים מסתובבים בחדר וכשאתה מוחא כף, הם נעצרים. כל חניך מתחרה באבן נייר ומספרים מול החניך שהוא נעצר מולו או החניך הכי קרוב עליו. כל חניך שניצח במשחק לוקח אחריו את החניכים שנוצחו כשעליהם ללכת אחרי המנצח ולעודד אותו. לאחר שכל החניכים התחרו פעם אחר ויש מנצחים ומפסידים, הם שוב מסתובבים בחדר כשכל מפסיד הול אחרי המנצח שניצח אותו ומעודד אותו. במחאת הכף הבאה של המדריך, שוב עוצרים החניכים המנצחים מהסיבוב הקודם ומתחרים נגד מנצחים אחרים באבן נייר ומספרים. המנצחים בסיבוב זה זוכים בחניך המפסיד ובפמלייתו כמצטרפים למנצח החדש ועליהם עכשיו לעודד את המנצח החדש. כך ממשיכים בסיבובים עד שיש מנצח אחד שכולם הולכים אחריו.

# תנועת הנוער הלאומי בית"ר מחלקת הדרכה ארצית



בסיום המשחק, המדריך נותן לחניכים עלה כותרת אחד ואומר להם כי העיקרון הראשון בדמוקרטיה- הוא עיקרון שלטון העם, כלומר העם הוא הקובע ולא אף אחד אחר כמו שהם בחרו באיזה משחק לשחק ולא המדריך החליט בשבילם.

משחק אמת או שקר- עיקרון הפלורליזם:

המדריך בוחר נציג אחד מהקבוצה ומבקש ממנו לספר משפט אחד שהוא אמת הנוגע אליו ומשפט אחד שהוא שקר הנוגע אליו. לאחר מכן, שואל המדריך את הקבוצה איזה משפט לדעתם הוא אמת ואיזה משפט לדעתם הוא שקר ובוחר נציג אחד שחושב שהמשפט הראשון אמת ונציג נוסף שחושב שהמשפט השני אמת. על כל אחד משני הנציגים לנסות לשכנע את שאר החניכים לבחור במשפט שהם חושבים שהוא האמת. לאחר שנתנו כל אחד את טיעונו. בחרים שאר החניכים את המשפט שלדעתם הוא האמת ועל הנציג הראשון שאמר את המשפטים- לומר להם האם צדקו או טעו.

בסיום המשחק המדריך נותן להם עלה כותרת נוסף מסביר להם כי העיקרון השני בעקרונות הדמוקרטיה הוא עיקרון הפלורליזם, כלומר ריבוי הדעות. לפי עיקרון זה לכל אחד יש דעת משלו ועליו לכבד את דעתו גם אם אנחנו לא מסכימים לה כפי שכיבדנו את שני הנציגים שאמרו לנו את דעתם לגבי משפט האמת והשקר.

משחק "הרב קובע"- עיקרון הכרעת הרב:

המדריך אומר לחניכים כי הוא הולך לומר דברים הנוגעים לסניף ועליהם לבחור בכל פעם מה שהם מעדיפים מבין הבחירות אותם נותן המדריך:

1. מי בעד כי פעם בחודש תהיה בנוער פעילות שיא כגון: סרט, פעילות ספורט, הופעה, שעת סיפור וכו'... להרים את היד... מי נגד להרים את היד...

2. מי בעד כי פעם בחודש יתקיים חוג מסוים כגון: כדורסל, כדורגל, ריקוד, אומנות וכו'... להרים את היד... מי נגד להרים את היד...

3. מי בעד להקים וועדה ירוקה שתדאג לסניף מבחינת איכות הסביבה וזה אומר להקים גינה אקולוגית, למחזר, לדאוג לניקיון הסניף וכו'... להרים את היד... מי נגד להרים את היד...

4. מי בעד לערוך פעם אחת פעילות משותפת הורים וילדים, להרים את היד... מי נגד להרים את היד... למדריך- חשוב שמשפטים אלו במידה ואמרת אותם אכן יתקיימו בסניף ולכן אם המשפטים הללו נראים לך כקשים לקיום, בחר משפטים אחרים המתאימים לסניפך האישי.

בסיום ההצבעות, המדריך נותן לחניכים עלה כותרת נוסף ועליו כתוב "הכרעת הרב" ומסביר לחניכים כי עיקרון זה טוען שהרב קובע.

משחק משיכה בחבל- עיקרון השוויון:

# תנועת הנוער הלאומי בית"ר מחלקת הדרכה ארצית



המדריך מחלק את הקבוצה ל2 קבוצות שאינן שוות במספרן ובכוחן ועורך ביניהן תחרות משיכה בחבל. למדריך- הרעיון במשחק זה הוא להדגיש כמה חשוב השוויון בין כולם כדי שאכן יהיה כיף לכולם לשחק ושלא תהא אפליה בין הקבוצות

בסיום התחרות שנראה כי קבוצה אחת התבאסה ואמרה כי "זה לא פיר", נותן המדריך לחניכים עלה כותרת נוסף ועליו כתוב שוויון. המדריך מסביר לחניכים כי עיקרון זה חשוב ביותר והוא קובע כי כולנו שווים ואין לנהוג באופן לא שווה באחר.

משחק תיפסוני- עיקרון החירות:

המדריך מחלק את הקבוצה ל2 קבוצות המתחרות אחת בשנייה. 2 הקבוצות עומדות בשורה האחת מול השנייה ובכל פעם לפי סדר הולך נציג אחד מכל קבוצה לקבוצה היריבה ונותן 3 כיפים ל3 חברי הקבוצה היריבה. כיף ראשון- הוא "תיפ", כיף שני הוא "סו" והכיף השלישי והחשוב ביותר הוא "ני". החניך אשר קיבל את הכיף השלישי חייב לנסות לתפוס את נציג הקבוצה היריבה שנתן לו כיף זה לפני שהנציג מספיק להגיע חזרה לשורה של קבוצתו. במידה והנציג הגיע, החניך הופך להיות שבוי שלו. במידה והחניך הצליח לתפוס את הנציג לפני שחזר לשורת קבוצתו, הנציג הופך להיות שבוי שלו.

לאחר מספר סבבים, עומר המדריך את המשחק ונותן לחניכים את עלה הכותרת האחרון הוא "חירות" ומסביר להם כי עיקרון החירות או במילים אחרות עיקרון החופש קובע כי לכל אדם יש את הזכות לחשוב מה שהוא רוצה, לומר מה שהוא חושב, לנוע ממקום למקום בלי שאחר יגביל אותו ולעסוק במה שהוא בוחר. וכי בהשוואה למשחק בו חלק מהחניכים הפכו להיות שבויים, בחיים האמיתיים לאף אחד אין זכות להפוך אותך לשבוי ולפגוע בחופש שלך.

## סיום:

בחירות לפרלמנט הנוער:

המדריך אומר לחניכים כי לאחר שהבנו את עקרונות הדמוקרטיה, אנו הולכים ליישם אותם.

המדריך מסביר לחניכים כי השנה אנו הולכים להקים את פרלמנט הנוער הלאומי, שזוהי קבוצה של נציגים מכל שכבות הגיל שנבחרו על ידי חבריהם לקבוצה לייצגם. הפרלמנט יעבור בכל שבוע פעילות נפרדת נוספת והוא יהיה אחראי על דאגה לפעילויות מגניבות לחברי השכבה שלו בתנועה ובכלל להנהגה בסניף.

המדריך שואל את החניכים מי מעוניין להיות הנציג של כיתות ד' ומעמיד את כל מי שמעוניין בשורה לידו ונותן לו מספר. חשוב להדגיש לחניכים את יום הפעילות ושעת הפעילות של הפרלמנט כי חניך שלא יכול בשעה וביום הזה אין לו טעם לנסות ולהיבחר. רק חניך אחראי, שמתחייב להגיע קבוע, יכול לנסות להיבחר. שאר חברי הקבוצה מקבלים כל אחד פתק, עליו הם רושמים את מספר הנציג שהם היו רוצים שייצגם ומכניסים את הפתק לתוך תיבה.



# תנועת הנוער הלאומי בית"ר מחלקת הדרכה ארצית



לאחר שכל החניכים בחרו, מוציא המדריך את הפתקים וסופר מי קיבל את רב הקולות. השניים שקיבלו הכי הרבה מקולות החניכים הם נציגיהם בפרלמנט הנוער.

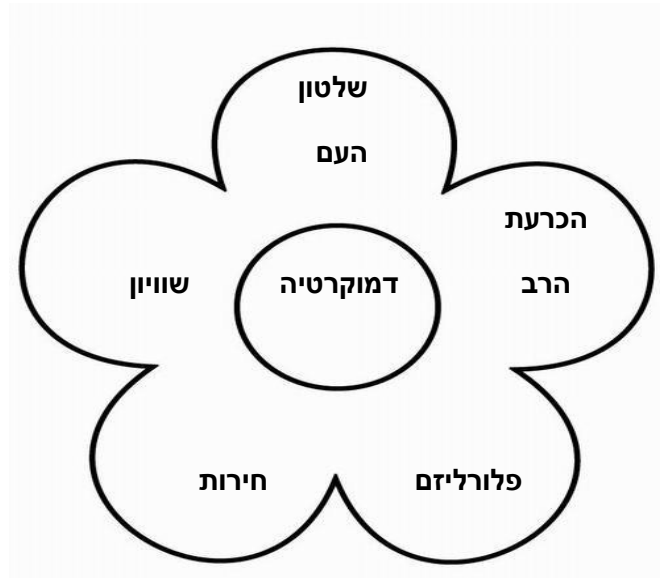
למדריך- חשוב שאם אתה מקיים את הבחירות לפרלמנט הנוער- אכן יוקם פרלמנט כזה. שיפגש אחד לשבוע לשעה, בה הם יעברו פעילויות נוספת מהפעילות הניתנת לשכבת גילם. רצוי שפרלמנט זה יכיל 2 נציגים או יותר (תלוי בכמות החניכים בסניף) מכל שכבת גיל בין ג' לו'. ויחדיו תבנו את התפקידים של פרלמנט זה. לדוגמא: הפרלמנט אחרי על ימי שיא מסוימים כגון "טו בשבט", טקסים, ניקיון הסניף, הפעלת מתקנים בימי שיא וכו'...



-נספחים-

בניית פרח הדמוקרטיה:

1. גזרו בריסטול צבעוני בצורת עיגול וכתבו עליו דמוקרטיה באמצע.
2. גזרו 5 בריסטולים בצורת עלי כותרת וכתבו על כל אחד מהם את אחד מעקרונות הדמוקרטיה.



# תנועת הנוער הלאומי בית"ר מחלקת הדרכה ארצית



## פעילות בנושא דמוקרטיה ישירה מול דמוקרטיה ייצוגית

מטרת הפעילות- החניך יכיר את ההבדלים בין המושג "דמוקרטיה ישירה" למושג "דמוקרטיה ייצוגית"

**גיל:** שכבה צעירה

**מספר חניכים:** 8-30

**מיקום:** חוץ או פנים (חשוב שיהיה מרחב תנועה)

**זמן:** כשעה וחצי (תלוי במספר החניכים).

**ציוד:** \* נייר קרפ צבעוני \* צבעי פנים או אודמים צבעוניים \* 10 מטבעות של 10 אגורות \* כרטיסיות משימה ממוספרים מ-1-6 \* צלחת עם ירקות \* צלחת עם פירות

### פתיחה:

ברוכים הבאים לג'ונגל:

המדריך מספר לחניכים כי הם כולם יחדיו שטו ביחד בים אך לפתע פרצה סערה וספינתם נסחפה לאי שכולו צמחיה וחיות, בקיצור לג'ונגל. עכשיו עליהם להסתדר ולשרוד בו על ידי עמידה במשימות. אבל קודם כל על כולם להראות כמו שורדים...

המדריך נותן לכל ילד נייר קרפ לקשור על הראש כמו בהישרדות וצובע להם 2 פסים על כל לחי ואפשר לצאת לדרך.

למדריך- אם זה אפשרי לארגן את החדר כמו בג'ונגל עם המון ירוק ובובות של חיות ואף יותר מכך להתלבש כמו אדם בג'ונגל.

### גוף הפעולה:

סולם משימות:

המדריך מניח על הרצפה בצורת טור כרטיסים הממוספרים מהספרה 1 ועד הספרה 6. בכל פעם יבקש המדריך מהקבוצה לשלוח לו נציג שהם יבחרו לייצג אותם במשימה. במידה ויצליח הנציג לעמוד במשימה, תזכה הקבוצה במטבע זהב אחד. מטרתם היא לאסוף כמה שיותר מטבעות על מנת שיוכלו לשוב הביתה מהג'ונגל (כרטיסים מצורפים בנספחים).

למדריך- חשוב להדגיש כי הקבוצה לא יכולה בשום פנים ואופן לעזור לנציג ולזכור לתת לחניכים מטבע של 10 אגורות אחרי כל משימה שהם עמדו בה.

משימה 1: נציג שטוב בשירים... על הנציג לשיר שלוש שירים שבכל שיר מוזכרת חיה שונה. יש לו דקה לעמוד במשימה.

# תנועת הנוער הלאומי בית"ר מחלקת הדרכה ארצית



משימה 2: נציג שטוב במתמטיקה... על הנציג לפתור שאלה מתמטית תוך דקה וחצי.

משימה 3: נציג שטוב בספורט... על הנציג לעשות 15 שכיבות שמיכה תוך דקה וחצי.

משימה 4: נציג שטוב באנגלית... על הנציג לתרגם את החיות הבאות מאנגלית לעברית.

משימה 5: נציג שטוב בעברית... על הנציג לומר 5 סוגי צמחים (עצים ופרחים) שיש בהם את י'

משימה 6: נציג שטוב בחידות... על הנציג לפתור את החידה (תשובה= חיית ה"למה")

בסיום המשימות המדריך מסביר לחניכים כי הדרך שבה הם עמדו במשימות וכך שרדו עד עכשיו נקראת "דמוקרטיה ייצוגית". כלומר, הכח בעצם בידיים שלהם אך על ידי בחירה בנציג שייצג אותם ולא על ידי עשייה שלהם עצמם.

עכשיו אנחנו נעבור לשרוד בדרך דמוקרטית שונה- דמוקרטיה ישירה שמה שזה אומר שעכשיו אין יותר נציגים שייצגו את הקבוצה במשימות אלא כולם משתתפים ומייצגים את הקבוצה. בכל פעם שאני מקריא את המשימה, אנו נערוך הצבעה והרב יכריע איך נתמודד עם המשימה. על כל עמידה של הקבוצה במשימה- מקבלים מטבע זהב נוסף.

משימה 1: בג'ונגל יש המון חיות שאנו נאלץ להתמודד איתם ולכן יש לכם כקבוצה את האפשרות לבחור עם איזו חיה אתם מוכנים להתמודד: עם דגים או עם עכברים.

למדריך- החניכים לא יודעים אך בהצבעה זו, הם בעצם בוחרים איזה משחק לשחק:

123 דג מלוח מול תופסת עכברים:

1,2,3 דג מלוח- החניכים עומדים בשורה הרחק מקיר מסוים עליו נשען המדריך וסופר 123 דג מלוח ומסתובב לכיוונם של החניכים. בזמן הספירה, החניכים מתקדמים לכיוון הקיר עליו נשען המדריך וברגע שהמדריך מסתובב, עליהם לעצור את התקדמותם ולהיעמד כמו פסל בלי לזוז או לחייך. מטרתו של המדריך הוא לגרום לחניכים להיפסל על ידי כך שהם זזים או צוחקים בעוד מטרתם של החניכים היא להגיע לקיר עליו נשען המדריך ובכך לנצח את המשחק ולזכות במטבע.

תופסת עכברים- המדריך סופר עד 10 ומיד רץ לנסות לתפוס את החניכים. על חניך שנתפס עומד במקום בו הוא נתפס ברגליים מפוסקות על מנת שאחד מחבריו יוכל לעבור ביניהם ובכך לשחררו מהתפיסה של המדריך. על המדריך לתפוס לפחות 3 חניכים שיעמדו בו זמנית. במידה והצליח, הקבוצה נכשלה במשימה. במידה ונכשל, הקבוצה ניצחה ומקבלת מטבע.

משימה 2: בג'ונגל אין בתים ולכן יש להם 2 אפשרויות היכן לישון: או בפיירמידות או ברוח בלי מכסה.

למדריך- בהצבעה זו החניכים בוחרים האם להתחרות בפיירמידה אנושית תוך זמן מוגבל שאתה תקבע להם לבין משחק "הרוח נושבת".

# תנועת הנוער הלאומי בית"ר מחלקת הדרכה ארצית



פירמידה אנושית- על החניכים להקים פירמידה אנושית תוך זמן מוגבל שנקבע על ידי המדריך. במידה והצליחו, הקבוצה זוכה במטבע זהב.

הרוח נושבת- החניכים יושבים במעגל. בכל פעם אומר המדריך משפט מסוים. אם משפט זה נכון לגבי החניכים, עליהם לעבור כסא אחד ימינה. אם משפט זה לא נכון לגבי החניכים, עליהם להישאר במקומם. ממשחק זה יוצא שהחניכים הרבה פעמים יושבים זה על זה (במידה ויש אי נעימות, ניתן לקבוע כי בנות יושבות על בנות ובנים על בנים ולכן לסדר את המעגל מלכתחילה כ2 מעגלים: מעגל בנים ומעגל בנות וכך נפתרת הבעיה). הקבוצה מנצחת וזוכה במטבע אם היא מצליחה שעד סוף משפטי המדריך, ישנו לפחות חניך אחד בכל מעגל (במידה וזה מעגל בנים ומעגל בנות) או שני חניכים (במידה וזה מעגל אחד) שיושבים לבד בכיסאם, בלי שאף אחד יושב עליהם או שהם יושבים על מישהו אחר.

משימה 3: בג'ונגל אין אוכל... יש רק פירות וירקות ולכן עליהם לבחור מה הם רוצים לאכול: פירות או ירקות.

למדריך- במשימה זו, החניכים בוחרים איזה אוכל לאכול תוך זמן מוגבל שיקבע על ידי המדריך. ירקות (בחר את הירק הכי זול בסופר וחתוך אותו לחתיכות) או פירות (בחר את הפרי הכי זול וחתוך אותו לחתיכות). במידה והחניכים עמדו בזמן וסיימו את צלחת הירקות או את צלחת הפירות- הם מקבלים מטבע.

בסיום המשימות המדריך מסביר לחניכים כי הדרך בה הם התמודדו עם המשימות נקראת דמוקרטיה ישירה שבעצם אומרת כי הם עצמם בחרו והשתתפו בעשייה של הדברים ולא בחרו נציג שייצג אותם.

## סיום:

המדריך אוסף מהחניכים את מטבעות הזהב ואומר להם כי בזכות כמות המטבעות הנכבדת שהם אספו, ניתן לתקן את הספינה ולחזור הביתה...

המדריך מסכם להם בקצרה שוב מהי דמוקרטיה (שלטון העם) ואת 2 האפשרויות שניתן ליישם אותה כפי שראינו היום: ייצוגית מול ישירה.



-נספחים-

כרטיסיות משימות ממסופרות מ-1:6 הדפוס, גזרו כל שורה וקפלו לחצי כך שצד אחד יהיה המספר בעוד צד שני יהיה תהיה המשימה.

<p>על הנציג לתרגם את 3 החיות הבאות לעברית:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>DOG •</li><li>CAT •</li><li>BIRD •</li><li>COW •</li></ul>	<p>4</p>
<p>על הנציג לומר 5 צמחים (עצים או פרחים) שמופיעה בהם האות י'</p>	<p>5</p>



על הנציג לפתור את  
החידה:

זכר- אני חיה מיוחדת  
במינה וקוראים לי כמו  
מילת שאלה... מי אני?

6



-נספחים-

כרטיסיות משימות ממסופרות מ-1-6:

<p>על הנציג לשיר שלוש שירים שבכל שיר מוזכרת חיה שונה. יש לו דקה לעמוד במשימה.</p>	<p>1</p>
<p>על הנציג לפתור את התרגיל הבא: <math>40 + 33 + 10 - 23 + 6 =</math> יש לו דקה וחצי לעמוד במשימה.</p>	<p>2</p>





על הנציג לעשות 15  
שכיבות שמיכה.  
יש לו דקה וחצי לעמוד  
במשימה.

3

# תנועת הנוער הלאומי בית"ר מחלקת הדרכה ארצית



## פעילות בנושא זכויות התלמיד

מטרת הפעילות- החניך ילמד על זכויותיו בדרך חווייתית.

**גיל:** שכבה צעירה

**מספר חניכים:** 10-40

**מיקום:** חוץ או פנים (חשוב שיהיה מרחב תנועה)

**זמן:** בין שעה וחצי לשעתיים (תלוי במספר החניכים).

**ציוד:** \* פלקט זכותי/ אחריותי \* טוש לכתובה על הפלקט \* פתקים ריקים לפי מס' החניכים \* כלי כתיבה \* 2 בקבוקים ריקים \* כדור \* דף שאלות בנושא יהדות ודת. \* סוכריות טופי

### פתיחה:

המדריך מעמיד פלקט המחולק ל2 עמודות ו9 שורות כשבשורה הראשונה כתוב בעמודה אחת- זכותי ובעמודה השנייה אחריותי.

המדריך מסביר לחניכים כי היום הם עומדים להכיר את כל הזכויות המגיעות להם בדרך מיוחדת...

הוא מחלק את הקבוצה ל2 קבוצות המתחרות זו בזו.

### גוף הפעולה:

משחק תפוס ת'מלך:

כל קבוצה עומדת במעגל, כשבמרכז המעגל עומד חניך שהוגדר על ידי הקבוצה כמלך של הקבוצה למשחק זה. מטרת כל קבוצה היא להגן על המלך שלה מנציגי הקבוצה היריבה המנסים לחדור למעגלם ולגעת במלך. הקבוצה הראשונה שמצליחה לחדור את מעגל הקבוצה היריבה ולגעת במלך מנצחת. במידה ונראה כי אף קבוצה אינה מצליחה, תוצאת המשחק תהיה תיקו.

למדריך- בעצם כל קבוצה בוחרת נציג אחד שמוגדר "כמלך" ונציג אחד או שניים (תלוי בכמות החניכים) שמנסים לחדור למעגל הקבוצה היריבה בזמן ששאר הקבוצה מגינה על מלכם שלהם.

בסיום המשחק, לוקח המדריך את הפלקט ואומר המדריך לחניכים כי משחק זה סימל את הזכות הראשונה המגיעה להם והיא: הזכות להיות מוגן ואהוב וכותב זאת תחת עמודת "זכותי". המדריך מוסיף כי פרט לכך שזו זכותי המלאה להיות מוגן ואהוב, תחת אחריותי זה לגלות אכפתיות כלפי הזולת ולהגן על מי שזקוק להגנה.

למדריך- חשוב להסביר במילה אחת לאחר כל משחק את הזכות והמקבילה שלה- האחריות האישית שלי לקיום זכות זו עבור האחר.

# תנועת הנוער הלאומי בית"ר מחלקת הדרכה ארצית



משחק הסוד:

כל קבוצה מקבלת מספר פתקים ריקים לפי מספר החברים בקבוצה. על כל אחד מחברי הקבוצה לכתוב על פתקו סוד שלא הרבה אנשים יודעים עליו ולקפל אותו. לאחר שכל החניכים כתבו את סודותיהם. כל קבוצה מקבלת בקבוק ריק ופקק ומכניסה את הפתקים של קבוצתה לתוך הבקבוק שלה וסוגרת אותו. לאחר מכן, המדריך לוקח את שני הבקבוקים ומחביא אותם אי שם ברחבי הסניף. מטרת כל קבוצה, היא לאתר את הבקבוק של הקבוצה היריבה ולהביא אותו למדריך ראשונה. לשם מציאת הבקבוק יש לקבוצות 5 דק'. הקבוצה המנצחת זוכה בנקודה.

למדריך- סמן את הבקבוקים בצבעים, כך שכל קבוצה תדע איזה בקבוק שלה ואיזה בקבוק של הקבוצה היריבה. בנוסף, חשוב להדגיש לחניכים כי אסור להם בשום פנים ואופן לפתוח את הבקבוק. עליהם למצוא אותו ולהביא לך אותו. רצוי להחביא אותו במקום שהחניכים **כן** ימצאו אותו.

לאחר שנמצאו הבקבוקים, לוקח המדריך מים ושופך לבפנים, כך שהפתקים נהרסים ולא ניתן לקרוא אותם ואומר לחניכים, כי זוהי זכותם השנייה: הזכות לשמור על פרטיותם. אחריותם היא לכבד את פרטיותם של האחרים (לכתוב בטבלה בשורה הבאה ולהסביר בקצרה על הזכות לפרטיות).

משחק המלך אמר:

בכל פעם שאומרים "המלך אמר...", על החניכים לבצע את מה שאמר המלך אך אם לא אומרים "המלך אמר" והחניכים בכל זאת עשו את שבקש, אותו חניך נפסל. השדרוג- במקום "המלך אמר..." המדריך בוחר בכל פעם שם של חניך אחר ונותן לו להחליט איזו תנועה על הקבוצה לעשות. הקבוצה שנשארים לה יותר חניכים במשחק- מנצחת.

דוגמא: "ירון אמר להרים ידיים.... ירון אמר לשים ידיים על הראש... להוריד...."- מי שהוריד ידיים נפסל. למדריך- חשוב לתת לחניכים משתי הקבוצות להיות "המלך".

בסיום המשחק, המדריך מסביר לחניכים כי משחק זה מסמל את הזכות השלישית: הזכות להביע דעות, מחשבות ורצונות. אחריותי היא להביע דעותי בלי לפגוע באחר (לכתוב בטבלה).

משחק פגע או תפוס:

הקבוצות עומדות בשתי שורות האחת מול השנייה. בכל פעם נזרק כדור מקבוצה אחת לאחרת. אם הכדור פגע בחניך והוא לא תפס אותו- הוא פסול ועליו להתיישב. אם כדור נזרק לחניך והוא הצליח לתפוס אותו, הזורק נפסל ועליו להתיישב. הקבוצה המנצחת היא הקבוצה שנשארים לה יותר חניכים עומדים בסיום המשחק.

בסיום, מסביר המדריך לחניכים כי משחק זה מסמל את הזכות הבאה והיא הזכות שלא יפגעו בי או יכאיבו לי. אחריותי היא לא לפגוע באחרים, לא באופן פיזי ולא באופן מילולי (להוסיף לטבלה).

# תנועת הנוער הלאומי בית"ר מחלקת הדרכה ארצית



משחק לתמוך או ליפול:

כל החניכים נעמדים במעגל, מצליבים את ידיהם שלהם, תוך כדי מחזיקים את ידיהם של חבריהם לצדדים ונשענים לאחור. אם כולם מחזיקים אחד בשני מספיק חזק- הם לא יפלו לאחור.

משחק זה מסמל את זכותם הבאה והיא הזכות לקבל תמיכה שתאפשר השתלבות בחברה. אחריותי לאפשר לספק תמיכה לאחרים (להוסיף בטבלה).

משחק חידון יהדות ודת:

המדריך שואל שאלה בנושא המסורת היהודית והדת היהודית. הקבוצה שיודעת את התשובה ראשונה עושה רעש מסוים ומקבלת אישור מהמדריך לענות תשובה. הקבוצה המנצחת היא הקבוצה שצברה יותר תשובות נכונות (שאלות מצורפות בנספחים).

משחק זה מסמל את שתי הזכויות הבאות והן: הזכות לשמור על הזהות שלי והדת והזכות שלי לטעות (לעשות טעויות). אחריותי היא לכבד מנהגים של אחרים בהקשר של הזכות לקיים את דתי ואחריותי ללמוד מטעויותיי בהקשר של הזכות לטעות (להוסיף לטבלה).

משחק חולה, פצוע, גוסס, מת:

שתי הקבוצות עומדות במעגל אחד ומשתפות פעולה למשחק זה. החניכים מתמסרים ביניהם בכדור. בפעם הראשונה שכדור נזרק אך לא תפסו אותו, כל החניכים הופכים להיות חולים ועליהם לעמוד על רגל אחת לשארית המשחק.

בפעם השנייה שכדור נזרק אך לא נתפס על ידי החניכים, כולם הופכים להיות פצועים ועליהם לשים יד אחת מאחורי הגב בנוסף לעמידה על רגל אחת ולשחק כך.

בפעם השלישית שכדור נזרק אך לא נתפס על ידי אחד החניכים, כולם הופכים לגוססים ועליהם לשכב על הרצפה על הגב ולשחק כך.

בפעם הרביעית שכדור נזרק אך לא נתפס על ידי אחד החניכים, כולם מתים....

בסיום המשחק, אומר המדריך כי משחק זה מקשר אותנו לזכות הבאה והיא הזכות לקבל טיפול רפואי בכל עת. אחריותי לשמור על בריאותי ולמסור מידע רפואי לגורם המתאים לכך (להוסיף לטבלה).

# תנועת הנוער הלאומי בית"ר מחלקת הדרכה ארצית



מתנה לכולם:

המדריך מחשב את הנקודות בכל משחקי התחרות ומכריז על קבוצה מנצחת אך עוצר ואומר כי על אף שהקבוצה ניצחה- כולם יקבלו את הפרס- סוכריות טופי וזה יסמל לנו את הזכות האחרונה והיא הזכות לשיווין (להוסיף לטבלה).

## סיום:

המדריך מראה לחניכים את הפלקט המלא בזכיותיהם ובאחריות שלהם וחוזר בקצרה על המגיע להם. למדריך- במידה ויש שאלות, חשוב לתת מענה עליהן כיוון שלהרבה חניכים זה לא בהכרח ברור שאלו הדברים שמגיעים להם. בנוסף, במידה והנך רואה ילד ששואל הרבה שאלות בנוגע לזכות מסוימת, שווה לקחת אותו לשיחה אחרי הפעילות כי אתה עלול לגלות שמישהו פוגע בזכות זו שלו והוא אינו יודע איך לומר או איך לפתור את הבעיה.



-נספחים-

מראה הפלקט:

אחריותי:	זכותי:

**שאלות למשחק חידון יהדות:**

1. המילה הראשונה המופיעה בספר בראשית?  
בראשית....
2. שמו של המנהיג שהוציא את ישראל ממצרים?  
משה רבנו.
3. אנו נקראים יהודים על שם איזה שבט מ12 השבטים?  
שבט יהודה.
4. ביהדות אלו חגים נחשבים כשלושת הרגלים?  
סוכות, פסח ושבועות.
5. שמה הקודם של ארץ ישראל בתקופת התנ"ך?  
ארץ כנען.
6. בשיר "אחד מי יודע", מה יש במספר עשר?  
עשרה דבריה (עשרת הדיברות).
7. מיהו החכם מכל אדם ביהדות?  
שלמה המלך.
8. מה קרה בתשעה באב בגללו אנו צמים?  
נחרבו 2 בתי המקדש.